

BOROVSKÉ LISTY

www.havlickovaborova.cz * urad@havlickovaborova.cz * 569 642 101

Změny klimatu,
str. 6-7

Český den proti rakovině,
str. 11

Vokální sbor SEMPLICIJE,
str. 13

Do roubenky v Peršíkově si jezdí profesor Marek odpočinout už několik let - ve volných chvílích včeláří nebo chodí po lesích. Foto: Jakub Janáček

SLOVO STAROSTY

Milí spoluobčané!

Sice máme krásné počasí a stromy jsou v plném rozkvětu, ale nás všechny spíše trápí nezvykle dlouhé období bez deště. Kdo si poslechl přednášku pana profesora Michala V. Marka a inženýra Martina Bence, možná nyní trochu tuší, proč to tak je a co bude s naším klimatem dál. Velmi si vážím toho, že si oba přednášející našli čas, a přátelským tónem nás uvedli do problematiky. I přesto, že výhled je pesimistický, neubráním se v tom hledat něco pozitivního: každý z nás s tím máme možnost něco udělat. Jen

musíme chtít a hlavně začít u sebe.

Dotazníky

Děkuji všem spoluobčanům za vyplněné dotazníky. Nyní je budeme vyhodnocovat a v radě městyse hodláme hledat možnosti, jak sjednat nápravu negativů, které jste uváděli.

Průmyslová zóna I

Zastupitelstvo městyse na svém jednání probralo variantní řešení budoucích parcel pro podnikatele a rozšíření sběrného dvora. Když se vše podaří, tak by první dvě pracely měly sloužit pro zázemí našich podnikatelů v obci. Ale nemusíme mít

obavu, že nám zde vyrostou „továrny s komíny“. Naší snahou je nabídnout prostor pro výstavbu menší haly pro techniku, která mnohdy stojí na ulici nebo na jiných nevhodných místech v naší obci. Je třeba si vážit každého podnikatele. Proto se budeme i nadále snažit v delším časovém horizontu připravit další část průmyslové zóny pro drobné podnikatele, ať už by to byl autoopravář či jiný řemeslník.

Sběrný dvůr

V měsíci dubnu proběhla likvidace suť a hlíny pod sběrným dvorem. Zpevnili jsme cestu a hlínu jsme použili pro rekultivaci „staré Podstránecké“.

...pokračování na str. 3

BOROVSKÉ LISTY, MĚSÍČNÍK, NÁKLAD 500 KS, VYDÁVÁ MĚSTYS HAVLÍČKOVA BOROVÁ, IČ: 00267431. ZDARMA DO KAŽDÉ DOMÁCNOSTI. UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ VŽDY 20. DEN V MĚSÍCI. TISK ZAJIŠŤUJE TISKÁRNA V RÁJI, PARDUBICE, www.tiskarnavraji.cz. REDAKČNÍ RADA: Bc. Hana Tonarová, Mgr. Martina Brychtová, Ing. Linda Burianová, Bc. Jakub Janáček, Ing. Jana Pavlasová, Hana Ledererová, Mgr. Jana Žáková. TITUL ZAPSÁN DO EVIDENCE PERIODICKÉHO TISKU; REGISTRAČNÍ ČÍSLO PŘÍDELENÉ MINISTERSTVEM KULTURY: MK ČR E 20838

Městys Havlíčkova Borová a Filip T. A. K. vás srdečně zvou

**KONCERT VOKÁLNÍHO
DĚTSKÉHO SOUBORU
SEMPLOCZE
Z LUBINĚ (POLSKO)**

7. 6. 2019 od 19. 00
sokolovna Havlíčkova Borová

**BESEDA
S NÁMI O VÁS**

13. 5. 2019 od 19.00
zasedací místnost úřadu městyse

MŠE SVATÁ V PERŠÍKOVĚ
2. června 2019 v 9.30 hodin

**VÝSTAVA
ZAMĚŘENÁ NA
ŘEMESLA
A POVOLÁNÍ
NAŠICH PŘEDKŮ**

2. června 2019
od 9.30 do 15.00 hodin
o pouti v KD Peršíkov

**Sbor dobrovolných hasičů
Havlíčkova Borová**

zve v pátek 7. června 2019 v 15 hodin
k hasičské zbrojnici všechny **malé i velké** na

**DĚTSKÝ DEN
S HASIČI**

Připraveny jsou soutěže s hasičskou tematikou.
Na Vaši účast se těší pořadatelé.

MĚSTYS HAVLÍČKOVA BOROVÁ
vyhlašuje
VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ
na pozici

**REFERENT/-KA
ÚŘADU MĚSTYSE**

Veškeré detaily k výběrovému řízení, detaily nabízené pozice a naše požadavky najdete na:

- webových stránkách městyse na adrese www.havlickovaborova.cz
- facebookovém profilu městyse
- elektronické i fyzické úřední desce / vývěsce

**ŽIVOTOPIS SPOLU S MOTIVAČNÍM DOPISEM
DORUČTE NA ÚŘAD MĚSTYSE HAVLÍČKOVA BOROVÁ
DO 24. 5. 2019**

Městys Havlíčkova Borová, IČ: 00267431, Náměstí 278, 582 23
Havlíčkova Borová, tel. 569 642 101, www.havlickovaborova.cz

Knihovna Havlíčkova Borová ve spolupráci
se ZŠ a MŠ Havlíčkova Borová

23. ročník celonárodní veřejné sbírky

**Český den
proti rakovině**

**Z hlubin
času**

31. 5. - 30. 6. 2019

Srdečně Vás zveme na
vernisáž výstavy, která
proběhne 31. 5. 2019
v Galerii Stará Radnice
ve Žďáru n. S. od 18.00 hod

FILIP T.A.K.
kresba, grafika, malba
ANDRZEJ PRZEWOŹNY
fotografie

Výstavu uvede Ivan Neumann
Koncert Horácké muziky

ZŠ H. Borová, ZŠ Polníčka, 4. ZŠ Žďár n. S., ZŠ Žďarec n. D.
papírové objekty

...pokračování ze str. 1

Mrzí mne však, že v sutí se občas nacházela směs všeho možného a dalo hodně práce z ní odpad vybrat a roztřídit. Proto již nadále prostor pod sběrným dvorem bude provizorně oplocen a uzamčen. Samozřejmě ho může každý občan využít, ale je třeba dodržovat pravidla a využít buď otvírací dobu sběrného dvora, nebo se domluvit na jeho otevření po předchozí dohodě. Naším cílem je udržet pořádek a třídit zvláště zeminu a suť. Opak je pro městyse zbytečně finančně náročný.

Nové parcely ulice Polní

V polovině dubna byly otevřeny obálky a obdrželi jsme dvě nabídky. Výběrová komise vybrala firmu s nejnižší nabídkovou cenou firmy VHST s. r. o. za 7.811.180,37 Kč bez DPH. Zastupitelstvo na svém mimořádném jednání 23. 4. 2019 schválilo vybrat jako nejvhodnější nabídku firmy VHST

s. r. o. a uzavření smlouvy. Pokud se nikdo neodvolá, mohlo by se začít s realizací koncem května.

Anketa

Celkem bylo doručeno 136 kladných dotazníků na popelnici a 40 na pytlový systém sběru. Na představenstvu Svazku obcí Přibyslavsko bylo odsouhlaseno, že se nechá udělat průzkum nakládání s odpady v jednotlivých obcích, a nyní se vybírá firma, která ho zpracuje.

Z průzkumu se dozvíme, jaký by byl neefektivnější způsob nakládání s odpady. Proběhne letos a příští rok by bylo možné vypsát výběrové řízení na dodavatele těchto služeb.

Teplovod

V březnu jsme zaslali právní stanovisko, které pro nás vypracovala advokátní kancelář KVB, a v dubnu jsme obdrželi vyjádření o dodržení podmínek dotace na akci teplovod od Státního fondu životního prostředí

(SFŽP). V něm je uvedeno, že primárně nedošlo k porušení podmínek poskytnutí dotace, nicméně upozorňuje, že napojením mohlo dojít ke zvýhodnění soukromého subjektu – k porušení pravidel veřejné podpory. Dále jsme byli upozorněni, že jakékoli změny ve schváleném projektu je třeba vždy řešit před realizací akce. Kontrolní výbor byl zastupitelstvem pověřen k prošetření stavu a navržení opravných opatření.

Borovské hry

I letos se uskuteční tradiční Borovské hry a to 22. června v Borové u Náchoda. I tentokrát počítáme s tím, že pojedou autobus, zájemci se mohou začít hlásit na úřadu městyse, nejpozději však do 14. června. V tuto chvíli by mělo vznikat šestičlenné družstvo, jež nás bude reprezentovat. Více informací se dozvíte v červnových listech.

Přemysl Tonar, starosta

SLOVO MÍSTOSTAROSTY

Prodej obecních bytů

V minulém volebním období byl zastupitelstvem odsouhlasen záměr prodeje obecních bytů v bytovém domě čp. 345 na Drahotíně. Vzápětí bylo započato s prodejem bytů. Podařilo se odprodat tři bytové jednotky a bylo založeno Společenství vlastníků domu čp. 345. V současné době probíhá odprodej dalších tří bytů a ve vlastnictví městyse zůstávají poslední dva byty. Tyto byty, jakmile budou uvolněny, nabídneme taktéž k prodeji. Záměrem je použít prode-

jem získané finanční prostředky na rekonstrukci volných bytů v bytovém domě čp. 220 (Nový dům). V minulém volebním období byla vytvořena studie rekonstrukce bytu po MUDr. Ježkovi a půdního bytu a nyní je zpracováván projekt.

Výsadba v obecních lesích

V polovině dubna proběhla výsadba stromků v obecních lesích. Byla dosázena paseka nad Cihelnou a v Mantě. Dále došlo k vylepšení loňských a předloňských porostů. Sazení se ujali již tradičně borovští myslivci, za což jim patří veliký dík. Podařilo se také získat asi stovku ovocných stromků, které byly vysazeny mimo les na obecní pozemky (podél cest,

na meze apod.). Na výsadbě těchto stromků se spolu s myslivci podíleli i borovští včelaři. Všem, kteří se zapojili, srdečně děkuji.

Kůrovec u nás

Vážení vlastníci lesů, apeluji na vás, abyste prováděli pravidelnou kontrolu svých lesních pozemků. Jedině tak lze zabránit rozšíření kůrovce kalamity do našich lesů. Letošní rok nápadně připomíná ten minulý, kdy skončila zima a přišlo hned léto. Denní teploty tomu napovídají. Již nyní začíná být v lesích sucho a pokud nepříjdu dostatečné srážky, budeme se potýkat s nedostatkem vláhy jako v loňském roce.

Josef Nevole, místostarosta

JAK SE NÁM ŽILO V DOBÁCH NEDÁVNÝCH, ALE MOŽNÁ JIŽ POZAPOMENUTÝCH? CO SI TO PŘIPOMENOUT RETRO VÝSTAVOU?

Letos uplyne třicet let od výročí Sametové revoluce. Číslo je to sice vysoké, ale mnoho z nás si stále dobře pamatuje, jak se žilo v době „normalizace“ a ještě dříve. Možná tedy nastal vhodný čas k připomenutí doby, na kterou se již trochu zapomíná. Připomeňme si ji z té veselé a příjemné stránky. A jak jinak než RETROVÝSTAVOU. Ale k tomu potřebujeme vás...

Máte doma věci, které jsou podle vás neodmyslitelně spjaté s vaším dětstvím, dospíváním, životem vaší rodiny, naší obce nebo celé společnosti? Schováváte je jako vzpomínky? Nebo se naopak chystáte

udělat pořádek na půdách, sklepech či komorách? Pokud při tom narazíte na něco, co vám připomíná život před rokem 89 (ale třeba i devadesátá léta), dejte si je stranou, případně nám je můžete rovnou přinést do muzea.

Rádi bychom totiž pro podzimní i zimní měsíce připravili regionální retro výstavu, která nám toto vše připomene. Přinést nám můžete prakticky cokoliv: od hraček, přes letité vánoční ozdoby až třeba po sbírky pivních etiket či domácí potřeby. Omezení se totiž nekladou vůbec žádná. Donést tedy můžete prakticky cokoliv a takřka z jakékoliv doby. A když se vám ke konkrétním

věcem bude chtít v pár slovech napsat zajímavý příběh, který se k nim váže, budeme ještě raději. Pomůže nám to výstavu ještě více přiblížit ostatním.

O své poklady se nemusíte vůbec bát. Naše pracovníce vše řádně zaevidují a oštitkují tak, aby se v pořádku vrátily zpět ke svým majitelům.

Nestydte se. Donesete nám vše, co vám přijde zajímavé, co vám připomíná důležité či zvláštní události, ať si nad výstavou můžeme všichni společně zavzpomínat.

V dalších vydáních Borovských listů vás budeme dále informovat.

Jakub Janáček

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE ZE DNE 11. 4. 2019

Omluven: Jiří Halama

Jan Vambra složil v úvodu jednání slib zastupitele, nahradil tak po rezignaci Ing. Aleše Uttendorfského.

ZM schválilo usnesení z minulého jednání. 13-0-1 (Bc. Hana Tonarová) a rozšířilo program jednání o bod: volba předsedy Kontrolního výboru. 14-0-0

ZM zvolilo předsedou Kontrolního výboru Ing. Karla Šmída. 13-0-1 (Ing. Karel Šmíd)

ZM schválilo prodej bytu č. 345/8 v ul. Drahotín o výměře 52,32 m² paní Anně H. spolu se spoluvlastnickým podílem ve výši 1/8 na společných částech domu čp. 345 a na pozemku p. č. 238/14 (orná půda) v k. ú. Havlíčkova Borová, za kupní cenu ve výši 770.670,- Kč, s podmínkou úhrady kupní ceny do 3 měsíců od schválení. 11-2 (Zdeněk Štěpán, Ing. Karel Tonar) – 1 (Jan Vambra)

ZM schválilo záměr prodeje bytu č. 345/4 v ulici Drahotín o výměře 52,79 m² paní Daniele H. spolu se spoluvlastnickým podílem ve výši 1/8 na společných částech domu čp. 345 a na pozemku p. č. 238/14 (orná půda) v k. ú. Havlíčkova Borová, za minimální kupní cenu ve výši 818.250,- Kč. 12-2 (Zdeněk Štěpán, Ing. Karel Tonar)-0

ZM schválilo prodej pozemku p. č. 134/7 v k. ú. Havlíčkova Borová podle geo. plánu 893-1/2019 za kupní cenu 250,-/m² s DPH za účelem výstavby rodinného domu paní Zuzaně W. a panu Patrikovi H., a pověřuje starostu sepsáním kupní smlouvy. 14-0-0

ZM schvaluje nového člena DSO Svazek obcí Podoubraví – obec Nejepín. Zároveň starosta informoval o tom, že na Valné hromadě Svazku obcí Podoubraví byl předán šek MUDr. Špitálníkové pro její endokrinologickou ordinaci v Chotěboři. 14-0-0.

ZM schvaluje uzavřít smlouvu s ČEZ Distribuce o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene. Jde o vybudování nové přípojky elektrického vedení k pozemku parcelní číslo 276 v katastrálním území Peršíkov. 14-0-0

ZM schvaluje uzavřít smlouvu s EON Distribuce o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene – souhlas s umístěním distribučního zařízení na pozemku p. č. 843/2 v k. ú. Veselíčko u Žďáru nad Sázavou. 13-0-1 (Jan Vambra)

ZM schvaluje záměr prodeje bytové jednotky 345/5

v ulici Drahotín o výměře 52,32 m² panu Danielovi S. spolu se spoluvlastnickým podílem ve výši 1/8 na společných částech domu čp. 345 a na pozemku p. č. 238/14 (orná půda) v k. ú. Havlíčkova Borová, za minimální kupní cenu ve výši 770.670,- Kč. 12-2 (Zdeněk Štěpán, Ing. Karel Tonar) – 0

ZM schvaluje aktualizaci Programu rozvoje Městysu Havlíčkova Borová na období 2018 - 2023 dle návrhu Finančního výboru a jeho doplnění o strategické cíle v oblasti podpory seniorů na období 2019–2023. Aktualizaci provedl Finanční výbor spolu se starostou, některé body byly blíže vysvětleny. Například: Wifi for EU - podaná žádost o dotaci na připojení internetu do veřejných budov. Po dokončení obnovy katastrálního operátu a jednání s Národním památkovým ústavem je záměr vybudovat nový chodník v ulici K Vepřové.

Znovu se jednalo o špatném stavu webových stránek městysu, jeho nedostatečné aktualizaci a opožděném zveřejňování zápisů z rady. Diskutovalo se také o nedostatečné kapacitě školky. Tým, který vznikl kvůli sepsání žádosti o dotaci ve složení Ing. Jana Pavlasová, Marie Veselá, Ing. Linda Burianová, Přemysl Tonar a David Burian. 14-0-0.

ZM schvaluje podání žádosti do soutěže Obec přátelská rodině a seniorům 2019 vyhlášenou Ministerstvem práce a sociálních věcí. 14-0-0

ZM pověřilo ředitelku ZŠ, aby navrhla, jak zvýšit kapacitu MŠ.

ZM pověřilo Kontrolní výbor prošetřením dotace na čp. 110, resp. kdy vyprší udržitelnost dotace.

ZM pověřilo Finanční výbor prošetřením výše nájmu v obecních bytech.

ZM bere na vědomí variantu č. 2 výstavby Průmyslové zóny I. a doporučuje v pokračování projektu.

Starosta informoval, že dům čp. 14 v Pivovarské ulici je v dezolátním stavu, popraskaný a nebezpečný. Původně byl zakoupen pro zřízení přístupu na sousední pozemek.

Starosta informoval, že otevírání virtuálních obálek pro výběrové řízení na kanalizaci a ČOV proběhne 15. května v 9 hodin, pro výstavbu parcel na RD již 15. dubna v 15 hodin.

(upraveno pro potřeby zpravodaje, kompletní znění usnesení lze najít na webu městysu)

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 21. 3. 2019

Omluven: Ing. Karel Tonar

RM schvaluje pachtovní smlouvu na pozemek p. č. 4253 v k. ú. Havlíčkova Borová s účinností od 21. 3. 2019 na dobu neurčitou s výpovědní dobou šest měsíců za cenu 2.000,- Kč/rok. 4-0-0

RM schvaluje pronájem bytové jednotky č. 110/3 paní Marii K. z Havlíčkovy Borové od 1. 5. 2019. 4-0-0

RM schvaluje uzavření smlouvy o dílo č. SoDDP_AG_2019_00024 s firmou AGROTEC a.s., Brněnská 74, 693 01 Hustopeče, na zpracování Žádosti o podporu poskytovanou Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem a.s. Jde o zpracování a podání žádosti na pořízení manipulátoru. 4-0-0

RM schvaluje odvolání Ing. Bc. Jany Stránské z Redakční komise. 4-0-0

RM schvaluje členem Redakční komise Hanu Ledererovou. 4-0-0

RM schvaluje rozpočtové opatření č. 2. 4-0-0

RM schvaluje připojení rodinného domu na pozemku p. č. 4183/11 v k. ú. Havlíčkova Borová na splaškovou kanalizaci v majetku obce za dodržení podmínek dle Rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod č. j. OZP/1935/2015/OS ze dne 26. 5. 2015. Novostavby v nové lokalitě U Vodárny, ulice Polní mají na základě stavebního povolení povinnost zřídit domovní ČOV s připojením na kanalizaci městysu nebo bezotokovou jímku bez připojení na kanalizaci. 4-0-0

RM schvaluje Rámcovou smlouvu o nákupu zboží č. RS/2019/49 s firmou coraHB autodily s.r.o., Domažlická 1256/1, Praha 3, Žižkov. Rámcová smlouva umožňuje jednodušeji nakupovat zboží na fakturu. 4-0-0

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 28. 3. 2019

Omluvena: Marie Veselá

RM schvaluje Dodatek č. 2 k pracovní smlouvě ze dne 1. 10. 2017 paní Haně Ledererové navýšení na 100% pracovní úvazek, protože jí byla rozšířena náplň práce o tvorbu Borovských listů. 4-0-0

RM schvaluje finanční příspěvek pro Krajskou knihovnu Vysočiny Havlíčkův Brod ve výši 5.000,- Kč za nevrácené knihy z výpůjčního fondu. Jde o kompenzaci nevrácených knih z fondu krajské knihovny, které měla borovská knihovna v zápůjčce a kvůli čtenářům, kteří je nevrátili a nenahradili, je ani naše knihovna nemůže vrátit krajské knihovně. Nevrácené knihy nebo jejich náhrada budou na čtenářích i nadále požadovány. 4-0-0

RM schvaluje žádost o pokácení tří stromů na pozemcích p. č. 4252 a 4182 v k. ú. Havlíčkova Borová. 4-0-0

RM neschvaluje žádost pana Miloše Hoffingera o zajištění atrakcí na pouti. Poutí letos zajišťuje jiný provozovatel. 4-0-0

RM bere na vědomí informaci od MAS Havlíčkův kraj na možnost zažádání o dotaci na revitalizaci veřejného prostranství.

RM bere na vědomí pracovní schůzku výběrové komise k výběrovému řízení na pracovníka muzea, která se uskuteční 3. 4. 2019 v 18 hodin.

RM bere na vědomí schůzku Osadního výboru Peršíkov s RM, a to 3. 4. 2019 od 18.30 hodin.

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 3. 4. 2019

Omluven: Ing. Karel Tonar

RM schvaluje vyvěšení záměru: Dodatek č. 2 ke smlouvě o zemědělském pachtu mezi podílnickými obcemi Lesního družstva obcí a Lesním družstvem obcí se sídlem v Přibyslavi ze dne 17. 5. 2018. 4-0-0

RM schvaluje rozpočtové opatření č. 3. 4-0-0
Dostavil se Ing. Karel Tonar.

RM schvaluje zrušení výběrového řízení na pracovníka muzea. 5-0-0

RM schvaluje vypsání výběrového řízení na pracovníka muzea. 5-0-0

RM neschvaluje žádost o finanční příspěvek pro M-aerobick club, z. s. Přibyslav.3-2-0

RM bere na vědomí informaci o rezignaci zastupitele Ing. Aleše Uttendorfského a předání Osvědčení o zvolení členem zastupitelstva panu Janu Vamberovi.

starosta: Přemysl Tonar
místostarosta: Ing. Josef Nevole

OČIMA ZASTUPITELE

Představte si autobus zcela naplněný lidmi. Ne naplněný, ale úplně narvaný. Autobus přijíždí na zastávku, kde čekají další lidé, kteří by s ním také rádi jeli. Někdo spěchá do práce, někdo do školy, někdo k lékaři. Cestující, kteří jsou již v autobusu, na řidiče křičí: „Co blázníte, tady je úplně plno, už se sem nikdo nevejde, zavřete ty dveře!“ Lidé, kteří stojí na zastávce, hulákají stejně nahlas, jako ti v autobuse: „Ať ti vpředu postoupí dozadu, bude tam ještě plno místa!“ Pár cestujících se přece jen do autobusu natlačí. Na další zastávce se situace opakuje. Kupodivu mezi největší odpůrci, aby do autobusu nastoupili další pasažéři, jsou ti, co na předchozí zastávce radili, že když se postoupí více dozadu, tak vpředu bude víc místa. Nechutné a odsouzené, že. Tato paralela ale výstižně popisuje některé mé pocity, ale hlavně myslím pocity voličů kandidátky Lidé Lidem. Už je víc jak půl roku od voleb. To je mnoho času na to, aby se nově příchozí zastupitelé dostatečně zorientovali v problematice

řízení městyse a touto dobou by již mělo být slušně nakročeno k realizaci předvolebních slibů. A že jich ta kandidátka Lidé Lidem neměla málo!

Vy si asi říkáte: „Proč najednou zaniknul Karel Kukulín, jak je to s teplovodem, kde je ta otevřenost a komunikace? Co ta práce úřadu městyse? Změnilo se něco? Sliby chyby?“ Nikoliv. Jeden ze slibů plníme následující větou: Dovolujeme si Vás pozvat na naprosto všem názorům otevřenou a neformální besedu s kandidáty Lidé Lidem. Beseda se uskuteční 13. května 2019 od 19 hodin v zasedací místnosti úřadu městyse. Přijďte nás „grilovat“, máte na to právo a je naší povinností vás informovat a zodpovídat se z toho, co se na obci děje.

Za kandidátku Lidé Lidem
David Burian

Jestli je po volbách někde vidět vývoj k lepšímu, tak je to v Borovských listech. Jsou obsahově barvitější, graficky barevnější, celkově čtivější. Zasluky za to bezesporu patří dobře odvedené práci redakční rady. Má-li to pro ně nějakou váhu, tak jim jako zastupitel a hlavně jako čtenář od srdce děkuji za čas a úsilí, které do těchto změn vkládají. O to více je pro mě překvapivé a nepochopitelné jejich rozhodnutí týkající se příspěvků tety Sally. Pokud teta Sally neprozradí někomu z redakční rady svou totožnost, tak se její příspěvky v žádném dalším vydání Borovských listů nezveřejní. Z etických důvodů. Redakční rada, která

má mezi sebou i dva profesionální redaktory, pravděpodobně vychází z etického kodexu Syndikátu novinářů. Připusťte si ale, milá rado, že většina z nás, běžných čtenářů, pro které ty Borovské listy s tak obrovským nasazením děláte, jsme obyčejní lidé, a tento kodex a novinářské zásady opravdu neznáme. My posuzujeme jenom to, jestli se nám příspěvky líbí nebo nelíbí. Na některé rubriky se v Borovských listech s nedočkavostí těšíme a jiné přeskakujeme. A teta Sally se dle odezvy, kterou od lidí slyším, těší na popularitu.

Ano, po přečtení výše zmíněného kodexu rozumím, na co chcete klást důraz. V kodexu je zmiňována zásada pravdivosti a ověřování informací, dokonce i něco o chránění informačních zdrojů. Nemám v úmyslu vaše pravidla zlehčovat či rozporovat. Máte svou pravdu. Je lepší určit všem, a to jak současným, tak i budoucím příspěvovatelům, stejné mantinely. Souhlasím s vámi, že je správné, aby se pod svůj článek v BL každý autor podepsal, nebo, jak vy navrhuje, aby byl alespoň pro někoho ze strany vydavatele znám. Předejdete tak situaci, kdy si kdokoliv anonymně napíše cokoliv urážlivého o komkoliv. Takové informace, byť by se nezakládaly na pravdě, se špatně vyvrací. V případě Tety Sally ale nešlo o anonymitu proto, aby zůstala skrytá, ale naopak, aby zůstala otevřená. Otevřená pro co nejvíce čtenářů. Nelogické? Hned to vysvětlím.

...pokračování na str. 11

ZMĚNY KLIMATU? ANO, A BRZY! MŮŽEME SE POUZE POKUSIT ZMÍRNI JEJICH DOPADY...

Více než osm desítek lidí z Havlíčkovy Borové, Peršíkova, ale i vzdálenějších míst přišlo 12. dubna do zasedací místnosti úřadu městyse, aby si vyslechlo přednášku profesora Michala V. Marka o Globální změně klimatu. Už v podtitulu akce realita či mýtus? dával profesor Marek možnost, aby se přítomní sami rozhodli, zda budou jeho argumentům věřit, či nikoli. Hned na začátku avízoval, že to nebude optimistické povídání, a nebytí toho, že řečník čas od času proložil svá slova milým vtipným komentářem, zřejmě bychom všichni odcházeli s depresí z budoucnosti – a ne budoucnosti příliš vzdálené, řeč byla o následujících dvaceti, třiceti letech. Deprese nebyla záměrem setkání, záměrem bylo lidem ukázat současný stav, jeho příčiny, důsledky našeho jednání, a dát každému k zamyšlení, co já sám za sebe mohu dělat pro zmírnění dopadů změny klimatu.

„Planeta Země je skutečně modrá, jak říká Klaus, ale ona je modrá proto, že má zelené srdce, a na to Klaus zapomněl,“ odlehčil hned v úvodu prof. Marek svou řeč. A předložil základní informace důležité k pochopení problematiky:

Planeta Země dostává energii od Slunce a díky tomu se roztáčí cykly vodíku, uhlíku a dusíku. Toto cyklování je velmi důležité. Sluneční energie se k nám dostává v krátkovlnném záření, a proto, že je krátkovlnné, tak má energii a může rozvíjet vše kolem nás. Způsobuje, že roste obilí, že se opalujeme, že se vypařuje voda... Důležité je, že část této radiace se také odráží. Mění se z krátkovlnné na dlouhovlnnou a ta generuje teplo. V atmosféře pak neprůchodné skleníkové plyny fungují jako okno, které brání tomu, aby všechno teplo uteklo do vesmíru. Proto je skleníkový efekt nesmírně důležitý, bez něj bychom tu měli -19 °C. Problém je v tom, že narůstá, a tím pádem se otepluje.

Příčinami oteplování jsou globální změny, což je spektrum biofyzikálních vlastností (fyzika, sluníčko, radiace, teplo...) a socioekonomické změny, kdy jde o přímé působení člověka na vnější prostředí, kterým urychluje globální změny.

„Námítka, že planeta Země se měnila, mění se a bude se měnit, je pravda. Byla období, kdy planeta Země měla koncentraci kyslíku uhlíkatého tisíckrát větší než je teď, ale problém je, že v současné době, i když jsme v období meziledovém a trochu tepleji být musí, my, lidé, tomu oteplování přidáváme plyn,“ vysvětlil prof. Marek a vzpomenuk pařížskou konferenci o změně klimatu z roku 2015: „Tam se totiž poprvé natvrdo řeklo, že vinni jsme my, že je to naše vina, co se děje. Ale nestalo se nic. Loni byla konference v Katovicích, která konstatovala, že se nic nezměnilo, že ty závazky, které země podepsaly, nikdo neplní.“ Politici nemají totiž zájem tvořit nějakou koncepci s výhledem na dvacet, třicet, padesát let...

Příčinou globální změny je globalizace dopravy zboží, lidí, bohatství. „Pravidelně se ocitám v Panamě, kde učím, a nedá mi to, abych se nešel podívat na panamský průplav. Kolem plují lodě, které jsou pětkrát větší než vaše škola, delší než cesta z Borové do Oudoleně, to je tak nepředstavitelně obrovské množství zboží!“ zdůraznil prof. Marek.

A narazil i na další problém – totiž na neustálý nárůst lidské populace. „Zanedlouho bude devět miliard lidí. A každý se musí napít, najíst, dojit si na wc. Každý z nás si potrpíme na svou životní úroveň a nikdo z ní nechce slevovat,“ dal k zamyšlení publiku. „Víte, před pár lety jsem se ocitl v Nepálu, což je velmi chudá země, lidé žijí v plechových chatkách, ale na každé je satelit. Celý den dřou na poli, večer si pustí satelit a vidí, jak se my tady máme dobře. A může jim někdo vyčítat, když řeknou, že chtějí tohle taky?“

Obrovský podíl na současném stavu má lidská závislost na fosilních palivech. „Kdybychom tady teď měli ze sebe sundat všechno, co má fosilní původ, tak budeme nahatí,“ překvapil posluchače prof. Marek a dodal: „Jenže říct: Tak a zítra skončíme! To prostě nejde. Všechno se vyvíjí a třeba za třicet, čtyřicet let nebudeme uhlí opravdu potřebovat.“

Profesor RNDr. Ing. Michal V. Marek, DrSc., dr. h. c. je ředitelem Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd ČR, členem Švédské královské akademie zemědělských a lesnických věd a působí na univerzitách v Bratislavě, Krakově, Vietnamu, Panamě a Ghaně.

Ve své práci se zaměřuje na ekofyziologii a biofyziku, laicky řečeno zabývá se studiem projevů rostlin ve vztahu k jejich vnějšímu prostředí, a to především fotosyntézou. Fotosyntéza je proces, kdy se za pomoci světla z látek jednoduchých, energeticky chudých, tvoří látky komplikované, energeticky bohaté.

Zajímavosti:

- 40 tisíc litrů vody proteče za den stromy na jednom hektaru lesa
- hektar smrkového lesa přijme tolik CO₂, kolik by spotřebovalo auto při dvou cestách kolem rovníku; vyprodukuje tolik kyslíku, že by stačil 36 mužům na rok; zachytí tolik energie jako uhlí na dvou nákladních autech; a ochladí tolik, jako kdyby na každém metru čtverečním stály dvě ledničky
- stromy ročně přijmou 5 tun uhlíku, z toho 1,5 tuny přímo kmen
- 95 % veškeré energie sluníčka se spotřebuje k vypaření vody, zeleň v krajině ochlazuje

Co je na uhlí tak špatného?

Při spalování uhlí vzniká CO_2 (oxid uhličitý). Z hlediska planety Země mluvíme o gigatunách, tedy bilionech tun. CO_2 najdeme nejvíce v atmosféře a přibývá ho, v suchozemských systémech i v oceánu. Celoživotní láskou prof. Marka je fotosyntéza, které se věnuje už 35 let, a právě ona si z atmosféry CO_2 bere a záračným procesem „vyrobí“ biomasu.

„Cyklus uhlíku je jedním ze zásadních právě proto, že je spojený s fotosyntézou. A my jsme tento i další přirozené cykly narušili. Principiálně – jestliže topíte dřevem, tak se svým způsobem pořád pohybujete v přirozeném uhlíkovém cyklu. Jenže jsme začali používat fosilní paliva, souvisí to s průmyslovou revolucí po roce 1760, a ten obrovský nárůst CO_2 jsme pustili do vzduchu. A právě s nárůstem CO_2 souvisí změna teploty. Z toho se už nevyllžeme, je to naše vina,“ zdůraznil.

Koncentrace CO_2 v ovzduší neustále roste. Když prof. Marek v roce 1980 začínal s měřením, šlo o 340 ppm, nyní je to už přes 400 ppm. Nástroje ke zmírnění dopadu jsou dva: nové technologie a zastavení fosilní ekonomiky. Ona kritická teplota vyšší o $1,5^\circ\text{C}$ přijde kolem roku 2030 nebo 2040. Lidé ji nepocítí, ale půjde o další zásah do nestabilního systému a to s sebou nese například to, že vzduch bude stále teplejší, natáhne do sebe více vody, energetizuje se a vyvolá nejrůznější klimatické jevy jako tornáda a podobně.

Co se s tím ale dá dělat?

Cestou může být biologická mitigace (zmírňování změny klimatu) za pomoci rostlin, především lesů. „Lesy jsou dlouhodobé ekosystémy, zaujímají velkou plochu a fungují jako pumpičky, které za pomoci slunce pumpují do půdy CO_2 . Jde o nejmohutnější nástroj, úžasný je v tom, že hlavním odpadem fotosyntézy je kyslík. Kdyby nebyla fotosyntéza, tak tu nejsme ani my!“ Vysvětloval s nadšením prof. Marek.

Ten se svým týmem vědců permanentně měří, jak různé ekosystémy CO_2 ukládají nebo uvolňují. A těch

stanic má celou řadu jak v Česku (Bílé Karpaty, Lanžhot, Českomoravská vrchovina, Rájec....), tak i v Ghaně, Vietnamu či Panamě.

„Les je nejvýznamnější hráč, ale v současné době prožíváme velkou tragédii. Za normálních okolností se počítá emisní bilance ČR osm procent, to znamená, že les zadrží osm procent emisí. Teď, co se děje se suchem a kůrovcem, jsme na 1,5 %, a tento rok čeká-

me, že budeme dokonce v mínusu, že lesy už nebudou vůbec CO_2 ukládat!“ Varoval vědec. Už samo sucho způsobuje, že příjem CO_2 je nízký, ale nyní to mohutné kácení lesů situaci ještě zhoršuje. Pokusy totiž ukázaly, že plocha vykáceného lesa se okamžitě stala zdrojem uhlíku, a teprve až po deseti letech začal porost uhlík opět přijímat!

Hana Tonarová

Profesor Marek přiblížil početnému publiku příčiny změn klimatu. Sekundoval mu Borovák Ing. Martin Benc. Foto: Jakub Janáček

Ing. Martin Benc

Pracuje jako technický pracovník na oddělení xylogeneze. To se zabývá růstem a vznikem dřeva. „Zajímá nás vždy pouze jeden letokruh dřeva. Zkoumáme reakci dřeva na probíhající klimatickou změnu, především stres suchem. Strom stresuje nedostatek vody, není v dobré kondici a pak přiletí brouk a dorazí ho,“ řekl mimo jiné Martin Benc. Ke své práci využívá především dvě metody. První je pracná, kdy objíždí čtyři ekosystémové stanice a odebírá mikroskopické vzorky dřeva, v nichž měří jednotlivé buňky, například lumen, tloušťka buněčné stěny a podobně. Dnes jsou vědci schopni měřit buňky v tloušťce asi sedm mikrometrů, v roce 1981, kdy se s tímto měřením začínalo, to bylo 50 až 60 mikrometrů. Ke druhé, ověřovací metodě, používá Martin Benc dendrometry, které obepínají kmen stromu v různých výškách a dokáží změřit, jak každou hodinu strom roste, byť se jedná o tisíce milimetru.

Z klimatického hlediska byly uplynulé roky velmi odlišné, roky 2014 a 2015 bylo sucho, rok 2016 byl klimaticky dobrý, rok 2017 a 2018 výrazné sucho. To se samozřejmě odrazilo i na kvalitě a kondici lesů, a ačkoli je v současné době nejrozšířenější dřevinou v ČR smrk – a to asi z 50 procent – lze odhadovat, že jeho poměr půjde dolů. „Je pravděpodobné, že do nadmořské výšky 600 až 800 metrů nad mořem se se smrkem rozloučíme, i když lesáci jsou značně konzervativní, tak řekneme, že porostou od 600 metrů výš. Dříve tu byla skladba lesa úplně jiná, nyní se ukazuje, že ideální kombinací by byla jedle a buk,“ doplnil Martin Benc.

ZŠ a MŠ
HAVLÍČKOVA BOROVÁ

561 202 049 - účetní ZŠ, 087 ředitelna

561 202 089 - sborovna, 093 družina

561 202 033 - jídelna

734 230 317 - MŠ

info@zsbavorova.cz; www.zsbavorova.cz

Duben v základní škole

2. 4. Preventivní program pro 3. a 4. ročník – dopravní výchova, prevence dětských úrazů
4. 4. Krajské kolo olympiády z českého jazyka (Denisa Břuknerová)

4. 4. Krajská knihovna Vysočiny Havlíčkův Brod – Po stopách brodských pověstí aneb brodské pověsti na vlastní oči a nohy – 2. ročník

5.4. Pythagoriáda (matematická soutěž pro V. – VIII. třídu)

8. 4. Zápis do prvního ročníku školního roku 2019/2020

9. 4. Čistá Vysočina

11. 4. Kino Křucemburk – pásmo pohádek s názvem Ušatá Cecílie zhlédli žáci 2. ročníku

12. a 15. 4. První a druhé kolo přijímacích zkoušek na střední školy

15. 4. Děti čtou dětem

16. 4. VČD v Pardubicích – Velká bankovní loupež – 5. divadelní představení

17. 4. Florbalový turnaj Velká Losenice – žáci 2. stupně ZŠ

18. – 22. Velikonoční prázdniny

23. – 24. 4. Exkurze žáků 2. stupně – Míšeň, Berlín

26. 4. Přihláška do soutěže Stavíme ze stavebnice ROTO – žáci 2. a 3. ročníku

29. – 30. 4. Sběr papíru – organizují žáci 8. ročníku

Děni v borovské základní škole

Tak jako příroda se probudila k životu, byl poslední měsíc v borovské škole doslova nabitý akcemi různého zaměření. Posuďte sami!

O posledním březnovém víkendu proběhl v naší základní škole už devátý ročník velikonočních dílen. Tradiční dílny letos doplnily i nové tvořivé činnosti. Ve školní jídelně se vyráběly ovečky ze slaneého těsta, slepičky z látky, ovečky z lýka a plsti, ve třídách papírové květiny, papírová krajka, malovalo se na textil. Zpestřením dílen byl i prodej keramiky a ukázka řezání ze dřeva. Vstupné dobrovolné letos činilo úctyhodných 2 670 Kč. Za reklamní předměty dvou nadačních fondů se utržilo 1 037 Kč. Odměnou za práci věnovanou přípravě dílen nám byly pochvaly, spokojené tváře i rozjasněné oči dětí i dospělých, kteří v sobotu opouštěli školu.

V rámci programu ČČK „Prevence dětských úrazů“ se žáci 3. a 4. třídy zúčastnili blokove výuky se zaměřením na dopravní výchovu – dopravní značky, pravidla silničního provozu, řešení dopravních situací, vybavení jízdního kola, používání ochranných pomůcek. V květnu si vyzkouší jízdu na dopravním hřišti a testy. Cílem čtvrtáků bude dosažení průkazu cyklisty.

Ve čtvrtek 4. dubna se žáci druhého ročníku zúčastnili programu organizovaného Krajskou knihovnou Vysočiny ve spolupráci s Muzeem Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Měl příznačný název Po stopách brodských pověstí aneb brodské pověsti na vlastní oči i nohy. Přímou ve městě si žáci vypořlechli putavé vyprávění o starých časech, ze kterých brodské pověsti pocházejí ... bylo tomu tak, nebylo, toť otázka, vždyť téměř každá pověst má více verzí. První dvě pověsti O Hnátovi a O Koudelově kašně už druháčci znali. Další O propadlých sochách, O založení gymnázia, O trojkvětém tulipánu byly pro ně nové. Cestou zpět z toulek městem navštívili Štáflovu baštu a prohlédli si nahoře expozici věnovanou K. H. Borovskému. Program děti zakončily návštěvou muzea, kterou oživila vlastnoruční ražba mincí na památku. Příští rok bychom se rádi vydali na druhý blok brodských pověstí, které nejsou tolik známé.

Do krajského kola olympiády

z českého jazyka ve Žďáru nad Sázavou se probojovala žákyně 9. ročníku Denisa Břuknerová. V silné konkurenci 15 nejlepších z pěti okresů Kraje Vysočina se rozhodně neztratila a obsadila skvělé 7. místo. Gratulujeme!

V pondělí 8. dubna se k zápisu do 1. třídy dostavilo 13 žáků se svými rodiči. Na jednotlivých pracovištích prokazovali předčíselné představy, prostorovou orientaci, komunikační schopnosti a manipulační dovednosti. V září nastoupí do 1. třídy 11 šikovných malých žáčků. Průvodci slavnostního dne se stali žáci IX. třídy, kteří se na jedno odpoledne proměnili v pohádkové bytosti. Na závěr připravili pro rodiče a děti občerstvení v útulné kavárně.

V úterý 9. dubna se žáci celé školy vydali (vybaveni pracovními rukavicemi a igelitovými pytlí na odpad) paprskovitě na všechny cesty rozbíhající se z Havlíčkovy Borové. Proběhla tradiční akce Čistá Vysočina. Nejmenší žáčci, ale i ti starší z druhého stupně, napnuli síly a odlehčili přírodě od odpadu, kterým ji zatěžují ponejvíce řidiči projíždějících vozidel. Některé úseky silnic jsou rok co rok plné odpadků, jinde už nasbíráme odpadu méně. Že by se už blýskalo na lepší časy? Bylo by to třeba!

Máme žáky i sportovně nadané, kteří oplývají soutěživostí a mají týmového ducha. Zúčastnili se proto ve středu 17. dubna florbalového turnaje ve Velké Losenici. Ve velké tělocvičně bojovali jako lvi, spolužáci je aktivně povzbuzovali. V konkurenci osmi soutěžících družstev obsadili velmi pěkné páté místo.

V hlineckém bazénu probíhá výuka plavání pro žáky 3. a 4. ročníku. Výuka se přehoupla do druhé poloviny a obě skupiny dětí se každou středu zdokonalují v jednotlivých plaveckých stylech. Vždyť v posledním dubnovém týdnu se jelo plavat už poosmé. Na závěr kurzu žáky čekají plavecké závody a pak už jen mokré vysvědčení.

Jana Žáková, Vlasta Slámová

AKTUÁLNĚ ZE ŠKOLKY

Konec měsíce března a začátek dubna byl pro školkové děti ve znamení vítání jara. Prožili jsme si krásné vycházky plné sluníčka a prvních jarních kytiček. Naši předškoláci napřeli všechno své snažení do intenzivních příprav na zápis do I. třídy ZŠ.

- Rybičky pokračovaly ve svém PLAVECKÉM VÝCVIKU dalšími pěti leklemi.
- Dvakrát jsme navštívili KINO V KRUCEMBURKU. 21. 3. děti zhlédly pásmo pohádek „Krték a orel“ a 11. 4. pohádkovou sérii „Ušatá Cecilie“.
- Rybičky se dvakrát sešly s žáky sedmé třídy u projektu DĚTI ČTOU DĚTEM. 22. 3. si ve školní družině vyslechly pověst „Mikšova jáma“, ze které se dozvěděly, jak vznikly osady Jitkov a Oudoleň. 16. 4. se v Muzeu K. Havlíčka Borovského seznámily s pověstí z osady Peršíkov nazvané „Na Cikánce“.
- Pokračoval i náš společný projekt s borovskými seniory BABIČKO, DĚDEČKU, ČTI NÁM A VYPRÁVĚJ... Za dětmi do školky zavítaly paní Líba Dejmalová a Miluška Chalušová. Obě si s dětmi vyprávěly a ochotně odpovídaly na jejich všetečné otázky. Nakonec je uspávaly pohádkami „Pták Ohnivák a liška Ryška“ a „Sůl nad zlato“.

• Malí Trpaslíci v rámci „Března – Měsíce knihy, čtenářů a internetu“ navštívili KNIHOVNU u nás v Havlíčkově Borové. Paní knihovnice Marcela Sobotková si pro ně připravila moc pěkný a zajímavý program. Na závěr naší návštěvy v knihovně jsme se s paní knihovnicí rozloučili a poděkovali jí za krásná a pohodová setkání, která jsme za několik let jejího působení v Muzeu K. H. Borovského s ní prožili.

• Ve čtvrtek 28. března třída Rybiček podnikla další VÝLET linkovým autobusem do Havlíčkova Brodu. Tentokrát zamířili do GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ na animační program Pohádky staré Persie.

• 4. 4. proběhlo ve školce FOTOGRAFOVÁNÍ DĚTÍ na téma „Modrá je dobrá“.

• Rybičky zahájily svůj nový projekt ŽIVOT POD VODOU prvním setkáním a besedou se zkušeným rybářem, panem Jiřím Geistem.

• V pondělí 8. 4. odpoledne proběhl v ZŠ ZÁPIS DO I. TŘÍDY. K zápisu přišlo 13 předškoláků, z toho dva s žádostí o odklad nástupu ke školní docházce.

• V úterý 9. dubna naše školka navštívila vyhlášený RODINNÝ PARK ROBINSON v Jihlavě. Všichni jsme se naprosto shodli na tom, že mu plným právem patří označení „ostrov zábavy“. Měli jsme tam zamluvený dvouhodinový volný program. Děti si zadováděly a výborně se pobavily.

• Třetím setkáním na téma „Horní a dolní končetiny“ pokračovaly Rybičky a žáci VIII. ročníku ZŠ v projektu OD HLAVY AŽ K PATĚ.

Týden před Velikonocemi patřil ve školce již tradičně dílničkám a všemožnému výtvarnému a pracovnímu tvoření. Děti i paní učitelky si užívaly příjemnou atmosféru a těšily se z pěkných velikonočních dekorací.

Snažíme se dozvědět co nejvíc o přírodě, která nás obklopuje. Třída Rybiček – projekt: ŽIVOT POD VODOU

Už sám název třídy předškoláků Rybičky napovídá, že by děti měly mít alespoň základní znalosti o rybách, které žijí v našich vodách. Proto oslovili pana Jiřího Geista jako zkušeného rybáře

a ten se ochotně zhostil úkolu spolupracovat s dětmi a věnovat jim několik hodin svého času. Děti se dozvídají obecné základy o životě ryb (tření ryb, jak ryby v zimě spí neboli odpočívají, k čemu jim slouží vousy, čím se pod vodou živí...), ale nejvíce se těší na setkání přímo u vody.

Třída mladších dětí – projekt: TRPASLÍCI SE UČÍ POZNÁVAT A CHRÁNIT ŽIVOU A NEŽIVOU PŘÍRODU

Je to společný projekt dětí ze třídy Trpaslíků, spolku TrojHáček, který se zabývá přípravou mladých rybářů, rybníkářstvím a ekologií v mikroregionu Havlíčkovoborovsko a mysliveckého kroužku „Borovští myslivečci“ při Mysliveckém spolku Havlíčkova Borová. Svůj čas nám věnují pan Luboš Havlíček ml. a pan Tomáš Janáček. Budeme se setkávat u vody, v lese, ale i na loukách a polních cestách a všude si najdeme něco zajímavého, poučného a zábavného.

Kolektiv zaměstnanců MŠ

INFORMACE PRO RODIČE

Vážení rodiče,
zápis dětí do Mateřské školy Havlíčkova Borová pro školní rok 2019/2020 s nástupem od 1. 9. 2019 proběhne ve dnech 6. a 7. května 2019 (pondělí, úterý) v budově mateřské školy, a to vždy od 14.30 do 16.30 hodin.

Zápis do I. třídy. Foto: MŠ

PŘIJEDE VÁM NÁVŠTĚVA? VEZMĚTE JI DO MUZEA!

Hlavní turistická sezóna se blíží a my bychom Vás chtěly srdečně pozvat do Rodného domu Karla Havlíčka Borovského. Možná si říkáte, že jste místní muzeum navštívili už mnohokrát a že bychom si spíše my od Vás mohly poslechnout vaše znalosti o zdejších rodácích. To není vůbec špatný nápad!

Byly bychom rády, aby se nejen muzeum, ale i knihovna, staly celoročním setkávacím místem Vás, občanů městyse. My Vás rády uvidíme, uvaříme čaj, poklábosíme a můžete si rovnou půjčit nějakou pěknou knihu. Zároveň bychom chtěly oslovit skupiny, napadly nás například maminky s dětmi, pokud byste chtěly zavést jakoukoliv tradici setkávání v knihovně (např. čtenářské čtvrtky, hrací pátky), muzeum a knihovna, jakož i my, jsme Vám plně k dispozici.

V současné době máme nově k zapůjčení 13 pěkných her z výměnného fondu z Havlíčkova Brodu a byla by škoda, kdyby nebyly využívány. Zároveň pokračujeme ve spolupráci s výměnným fondem Havlíčkův Brod, který do knihovny již několik let dodává knihy především současných au-

torů, bestsellery a populární tituly. Takže neváhejte a půjčte si. Pokud byste měli na nějakou knihu záslusk, rády Vám ji zajistíme, bude-li ve výměnném fondu nebo v jiné ze spolupracujících knihoven k dispozici.

Ještě jednou Vás tedy všechny zveme do muzea, jehož návštěva může být ideálním zpestřením nedělní návštěvy Vašich příbuzných, kteří za Vámi zavítají, a vy tak nebudete muset vymýšlet kulturní program a nám alespoň zpestříte pracovní dobu. Současně se také snažíme, aby veškeré důležité informace o ak-

tuálním dění v muzeu a knihovně byly k dispozici jak tady, v Borovských listech, tak na našich facebookových stránkách nebo na www.havlickovaborova.knihovna.cz.

V červnu si připomeneme památku letce Josefa Stránského, který padl 21. června 1944 v Normandii a letos tomu bude již 75 let, co hrdinně bojoval za naši vlast. Přijďte se podívat i do expozice věnované právě jemu.

Na Vaši návštěvu se těší

Ivča Hamerníková a Simča Karásková.

PODĚKOVÁNÍ

Rády bychom poděkovaly naší bývalé šéfové, paní Marcele Sobotkové, která nás měla sedm let o letních brigádách na povel. Jsme jí moc vděčné, že si nás tehdy vzala pod svá křídla, starala se o nás jako o vlastní a my jí za všechno moc děkujeme a přejeme jí, ať se jí daří. Ivča a Simča

UPOZORNĚNÍ!

Žádáme čtenáře, kteří mají půjčené knihy delší dobu než akceptuje výpůjční řád, aby co nejdříve zavítali do knihovny a knihy vrátili.

Nebojte se! Pokud jste knihu ztratili, je možné koupit tu samou a my si ji tu zde zkatalogizujeme, nebo jednoduše zaplatíte částku, která odpovídá vypůjčenému titulu.

Vážení spoluobčané,

rády bychom Vám touto cestou oznámily že od dubna se v muzeu a knihovně budeme střídat dvě, Ivča Hamerníková a Simča Karásková. Otevírací doba se pro muzeum ani knihovnu nemění.

Pondělí	ZAVŘENO
Úterý	9 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
Středa	9 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
Čtvrtek	9 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
Pátek	9 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
Sobota	9 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
Neděle	10 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰

**ve státní svátky (mimo pondělí) je otevírací doba stejná jako v neděli, tedy od 10⁰⁰-15⁰⁰.*

ČESKÝ DEN PROTI RAKOVINĚ

Ve středu 15. května 2019 proběhne za spolupráce Rodného domu KHB se ZŠ Havlíčkova Borová již druhým rokem akce, která je známá po celé republice a pořádá ji Liga proti rakovině Praha. Je jím Český den proti rakovině, letos zaměřený na prevenci nádorových onemocnění plic související s kouřením.

V naší obci na náměstí před nákupním střediskem budou žáci z 9. třídy za doprovodu knihovnice prodávat žluté látkové květy

měsíčku lékařského za minimální cenu 20 korun. Vybrané peníze z těchto sbírek slouží především k informování veřejnosti o možnostech nádorové prevence a podporu onkologického výzkumu, výuky a kompletizaci onkologických pracovišť. Rakovina je všudypřítomná, a proto se nezdávejte přispět a upozornit na tuto zákeřnou nemoc připnutím květu na viditelné místo.

Pokud se vám nepodaří zastihnout žáky na náměstí, budete mít poté možnost zakoupit si květ na obecním úřadě, kde neprodané květy několik dní zanecháme. Předem děkujeme za přispění jakékoliv částky.

knihovnice Ivča a Simča

...pokračování ze str. 5

Ambicí tety Sally není čtenářům sdělovat informace.

Teta Sally se s námi dělí o své „údajně“ dlouhým životem nabitě zkušenosti, o své názory. V příspěvcích jí ani nejde o to někoho poučit. Cíl příspěvku je jiný. Aby se čtenář zamyslel, aby popřemýšlel nad problematikou, kterou tetka Sally otevře, a aby o ní diskutoval. Je jedno, jestli v hospodě, na fotbale, doma, anebo s kamarádkami na procházce. My čtenáři jsme natolik inteligentní, že rozeznáme, zda se jedná o něčí názor, či zda nám někdo předkládá informace. Informace se dají dělit na pravdivé, či nepravdivé, ale názory ne. Ty dělíme na správné a nesprávné. Velmi často se stává,

že nám stačí k posouzení toho, zda je názor správný či nesprávný, pouze to, kdo ho sděluje. Dám vám příklad: Co když bude nějaký svůj názor v televizi prezentovat pan prezident Zeman, anebo předseda vlády pan Babiš.....velká část z nás bude mít již dopředu jasno, že jde o špatný názor, jelikož ho předkládá právě tato osoba. A je jedno, co říká. Prostě z principu to bude pro mnoho z nás špatně. Jinými slovy: Často názory posuzujeme ne podle toho, co se říká, ale kdo to říká. Je to lidské. Mám to tak já, máte to tak i vy. Tetka Sally si chtěla zachovat skrytou identitu proto, aby zůstala bez předsudků otevřená co nejvíce čtenářům, tedy i těm, kteří by měli po odkrytí identity okamžitě jasno, zda se nad

daným tématem zamyslet, či ne.

Vážená redakční rado, jestli tyto argumenty nevezmete v potaz a opravdu je pro vás jediným důvodem proti zveřejňování někoho názorů pouze to, že neznáte identitu pisatele, tak to samozřejmě akceptuji a nijak nezpochybňuji. Mně ale, jakožto zapřisáhlému odpůrci cenzury, nezbyvá nic jiného, než se k autorství přihlásit sám. Ano, já jsem tetka Sally. Nic vám teď už tedy nebrání zveřejňovat články dál :) :))

David Burian

PS: Podívejte se na program kandidátky Lidé Lidem a porovnejte ho s tématy, o kterých tetka Sally tak barvitě pojednává. Najdete jistě mnoho průsečíků :-)

Slavnostní biřmování

Biřmování se v Havlíčkově Borové uskutečnilo naposledy v roce 2012, kdy bylo 52 biřmovanců převážně z farností Velká Losenice a Havlíčkova Borová. Před tím se konalo v roce 2006 ve Velké Losenici.

Letos se připravuje 86 biřmovanců a biřmování se bude konat ve Velké Losenici v neděli 26. května od 10 hodin. Udělovat sv. biřmování bude královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál. Svátost biřmování tvoří se křtem a eucharistií souhrn svátostí uvedení do křesťanského života. Svátost biřmování pokřtěné dokonaleji

spojuje s církví a obdaňuje zvláštní silou darů Ducha Svatého, proto jsou ještě více povinni šířit

a bránit víru slovem i skutkem jako opravdoví Kristovi svědkové.

P. Daniel

Svátost biřmování je jakési uvedení věřícího do dospělosti v církvi a v životě farnosti jde o velkou a slavnostní událost. Foto: archiv farnosti

Skvělá reklama pro borovskou školu

Denisa Bruknerová. Foto: Jakub Janáček

Vynikající reklamu udělala začátkem dubna na krajském kole olympiády z českého jazyka naší škole deváčka Denisa Bruknerová. Na soutěži ve Žďáře nad Sázavou totiž skončila na krásném sedmém místě. Sama říká, že se svým umístěním byla spokojena. „Byly tam totiž úlohy, které byly opravdu těžké.“ Dobrou přípravu pro účast na školní olympiádě získala nejen na hodinách češtiny, ale také četbou. „Čtu ráda, hlavně historické romány, ty mě hodně baví,“ říká Denisa.

Výborný výsledek se sice týká našeho rodného jazyka, ale Denisa má prý ještě o něco raději

matematiku, které by se prý do budoucna chtěla více věnovat. Matematice i češtině se Denisa snad bude moci věnovat na chotěbořském gymnáziu, kam se přihlásila. „Uvidíme, jaké budou výsledky přijímacích zkoušek,“ dodává.

Jakub Janáček

Vyzkoušejte si jednu z úloh:

Vysvětlete význam každé z následujících vět tak, aby byl zřetelný rozdíl mezi nimi:

i) Za jízdu na kole po laně si akrobat vysloužil potlesk.

ii) Za jízdu na kole po laně si akrobat zasloužil potlesk.

SDH HAVLÍČKOVA BOROVÁ INFORMUJE:

NEBEZPEČÍ POŽÁRŮ !

Vlivem teplého počasí začíná být opět extrémní sucho. V sobotu 20. dubna byla vydána výstraha na nebezpečí požárů. Tato výstraha se týká celého kraje Vysočina a platí do odvolání. Nedoporučuje se rozdělávat či manipulovat s otevřeným ohněm ve volné přírodě a pokud se někdo rozhodne pálit např. po těžbě v lese, je vyzván k nejvyšší opatrnosti. Na začátku dubna bylo během jediného dne na Vysočině evidováno přes čtyřicet požárů. Vliv na tak vysoké požárovosti mělo samozřejmě teplé počasí a především silný vítr, který rozfoukal i několik dní stará ohniště. Pokud se i přesto někdo

odhodlá v takovémto počasí pálit, je dobré pálení nahlásit. Jedna z možností je evidence pálení na internetu, a to na stránkách: <https://paleni.izscr.cz>

LIKVIDACE OBTÍŽNÉHO HMYZU

V letošním roce lze vlivem teplého počasí opět očekávat zvýšený výskyt obtížného hmyzu. Jednotka sboru dobrovolných hasičů Havlíčkova Borová nabízí stejně jako v předešlých letech své služby při likvidaci tohoto nebezpečného hmyzu. V případě potřeby je možné volat na tel: 777 355 028. Jednotka provádí likvidaci hmyzu zdarma.

Michal Fišer, velitel JSDHO

Sbor dobrovolných hasičů
Havlíčkova Borová

uskuteční v sobotu dne 4. května 2019

SBĚR ŽELEZNÉHO ŠROTU

Sběr proběhne v Havlíčkově Borové
a v osadách Peršíkov a Železná Horky

TJ SOKOL INFORMUJE

Fotbal: Áčko urvalo důležité body, béčku se špička vzdaluje. Jaro zahájili i žáci.

Velice důležité jarní body v boji o udržení I. B třídy získalo borovské „áčko“. To ovládlo záchranné utkání ve Šmolovech, pak sice ztratilo doma s Černíči, ale v posledním kole trochu překvapivě vyloupilo Lípu. Naopak B týmu se notně po posledních matných výkonech vzdálilo čelo tabulky. Jarní sezonu zahájili i žáci, kterým se ale zápasy výsledkově příliš nepovedly. Tréninkům se také věnuje naše předpřípravka, kde pracujeme s nejmenšími dětmi.

A tým:

Šmolovy – Havlíčkova Borová 0:3(0:3).
Branky: Provazník 2, D. Lupták
Havlíčkova Borová – Černíč 0:3(0:1)
Lípa – Havlíčkova Borová 0:1(0:1).
Branka: Rakušan

B tým:

Havlíčkova Borová – Hněvkovice 1:1
(1:1). Branka: Novotný
Sobíňov – Havlíčkova Borová 6:1(3:1).
Branka: Šmíd
Havlíčkova Borová – Veselý Žďár 0:3(0:0)

Žáci:

Havlíčkova Borová – Mírovka 2:6.
Branky: Kulháněk, Šmíd
Libice nad Doubravou – Havlíčkova Borová 11:0

Jakub Janáček

MYSLIVECKÝ KROUŽEK INFORMUJE

V neděli 7. dubna jsme se s dětmi zúčastnili okresního kola Zlaté srnčí trofeje na zámku ve Vilémově. Počasí bylo skvělé, děti si to užily a výsledky byly také super. V kategorii mladších získal 3. místo Kuba Lederer a ve starších vybojoval 1. místo Lukáš Balcar. Všem dětem moc gratuluje, všichni si vedli moc dobře.

Za MS Tomáš Janáček

BANKOVNÍ ÚČTY - MĚSTYS HAVLÍČKOVA BOROVÁ

NÁZEV ÚČTU	Zůstatek účtu k 31.3.2019
BÚ Česká spořitelna	3 921 050,84
Fond rozvoje bydlení ČS	468 932,57
ČSOB Municipální konto	473 609,37
ČSOB Spořicí účet	21 100,55
ČNB Účet dotace	1 165 192,59
Fond vodovody	1 106 446,00
Fond kanalizace	1 720 150,00
CELKEM	8 876 481,92

Zpracovala: Magda Hošáková, ekonom městyse

Za období březen největší příjem - daň z příjmu právnických osob ve výši 556.726 Kč
Za období březen největší výdaje - nákup pozemku p.Blažková 134.900 Kč

CO NEVÍTE O POŠTOVNÍCH HOLUBECH?

Místní spolek holubářů Havlíčkova Borová má 12 členů. V naší garáži máme takové malé nasazovací středisko. Chovatelé se každý týden sjíždějí a nasazují své holuby na závody. I v našem spolku, který spadá pod oblastní spolek Podoubraví, jsou chovatelé, kteří se výkony svých holubů umísťují na předních příčkách výsledkových tabulek.

Je tu nová závodní sezóna. Úplně

první závod poštovních holubů se uskutečnil v Belgii roku 1818. Masově se tento sport rozšířil koncem 19. století. Populární je hlavně v Belgii, Francii, Velké Británii a USA. Na holuby se sází jako na dostihové koně a věnují se jim speciální televizní kanály.

Ale i u nás mají závody mnoho příznivců. Republika je rozdělena do oblastních sdružení, v nichž chovatelé

soutěží mezi sebou. Podle délky se rozlišuje několik kategorií závodů. Nejkratší jsou na vzdálenost 100 - 400 km, nejdelší mohou měřit i přes 1000 km.

Od května do konce července soutěží dospělí holubi a holubice. Začátkem září začíná druhá část sezóny se závody pro holoubata. Holubi jsou vypuštěni na jednom místě a jejich úkolem je vrátit se co nejrychleji do domovského holubníku. O konečném umístění rozhoduje průměrná rychlost, jakou holub letěl. Ta se určuje z přesné vzdálenosti mezi oběma místy a z doby letu.

Výsledky republikových mistrovství a mezinárodních soutěží se určují pomocí koeficientů vypočítávaných z umístění v oblastních závodech. Holubi z opačných konců republiky spolu tedy nesoutěží přímo. Jinak to nejde. Holubi zkrátka létají pouze domů, nelze pro ně vytvořit univerzální trať.

Příště: průběh závodu

Nasazovací středisko přímo v garáži. Foto: archiv Jaroslava Nejedlého

Jaroslav Nejedlý

Pozvánka

Druhého června vás srdečně zveme na mši svatou do Peršíkova, která se bude konat od 9.30 hodin u kapličky. Následně můžete stejně jako loňský i předloňský rok navštívit výstavu, tentokrát zaměřenou na řemesla. Některá z nich pomalu mizí z našeho běžného života, neboť jsou v dnešní uspěchané a na výsledky zaměřené době nahrazována moderní technologií. Výstava se bude konat v kulturním domě do 15 hodin. Na co se můžete těšit? Na prezentaci více než 30ti řemesel, nástrojů a věcí, které jsou pro výkon daného řemesla typické a potřebné. U některých bude možné sledovat postupný vývoj v čase. Exponáty po chalupách svých sousedů posbírala a výstavu pro vás připravuje paní Věra Andresová z Peršíkova.

Jana Pavlasová

Zazpívat nám přijedou polské děti z Lubini

Dětský vokální soubor Semplicze ze Základní školy v polské Lubini navštíví Havlíčkovu Borovou v rámci čtyřdenního poznávání našeho kraje. Je to dobrovolné seskupení dětí a mládeže od 12 do 18 let. Jejich hlavním mottem je od prvního dne jejich vzniku v roce 2001 vytváření atmosféry radosti ze zpívání.

V repertoáru mají písně lidové, religiозní, národní i populární – jejich společným jmenovatelem je vždy snaha potěšit a pobavit publikum. Na počátku června, přesněji od 6. do 9. června, přijede sbor k nám, v Havlíčkově Borové jim bude poskytnuto zázemí, a odtud budou vyjíždět a vystupovat ve Ždírci nad Doubravou, v Polničce a ve Žďáru nad Sázavou. Místa

nejsou vybraná náhodně, jedná se o školy, které spolupracují v rámci výměnných pobytů. O veškerou spolupráci se postaral náš Filip T. A. K.

U nás v Havlíčkově Borové bude pěvecký sbor koncertovat v pátek 7. června 2019 od 19 hodin v místní sokolovně. Všichni jste srdečně zváni!

Martina Brychtová

Zdroj: dětský vokální soubor Semplicze

FOTOHÁDANKA

Chcete si zavzpomínat a zároveň zasoutěžit? Pak je FotoHádanka právě pro vás! Každý měsíc uveřejníme jednu starou fotografii a vy nám můžete napsat, kdo přesně se na snímku na-

chází, případně hádat, které místo ve vsi starý snímek ukazuje či z kterého je roku. Z došlých odpovědí vylosujeme jednoho výherce, který obdrží drobný dárek od úřadu městyse.

V dubnovém čísle jsme zveřejnili fotku větší skupiny lidí před fabrikou

„U Sahánků“. Bohužel nikdo nám svou odpověď neposlal. Možná byl na vás obrázek příliš těžký? Nevadí, zkusíme vám nabídnout jiný. Tentokrát jsme vybrali snímek a odhadujeme, že jde o biřmování. Fotka byla pořízena u farského plotu z pohledu od kostela dolů k faře. Poznáte, kdo je na fotografii? Případně ze kterého roku by mohl snímek být?

Těšíme se na vaše odpovědi, které doručte na úřad městyse nebo pošlete na e-mailovou adresu redakcni.rada.hb@gmail.com do 20. května. Uveďte také své jméno a TELEFONNÍ ČÍSLO, abychom vás mohli případně zkontaktovat. (red)

KALENDÁŘ AKCÍ PŘED NÁMI

4. 5. 2019	sobota	SBĚR ŽELEZNÉHO ŠROTU info. str. 12
6. - 7. 5. 2019	14:30	ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY pozdávka str. 9
13. 5. 2019	19:00 pondělí	BESEDA S VÁMI O NÁS pozdávka str. 2
15. 5. 2019	středa	ČESKÝ DEN PROTI RAKOVINĚ informace na str. 11
31. 5. 30. 6.	18:00	Z HLUBIN ČASU, VÝSTAVA FILIPA T. A. K. pozdávka na str. 2
2. 6. 2019	9:30 neděle	MŠE SVATÁ V PERŠÍKOVĚ pozdávka str. 2
2. 6. 2019	9:30 - 15 neděle	VÝSTAVA ŘEMESEL pozdávka str. 13
7. 6. 2019	15:00 pátek	DĚTSKÝ DEN S HASIČI pozdávka str. 2
7. 6. 2019	19:00 pátek	KONCERT VOKÁLNÍHO DĚTSKÉHO SBORU SEMPLOCZE, pozdávka str. 2

Více informací vždy aktuálně na www.havlickovaborova.cz.

SPOLEČENSKÉ OKÉNKO

NAROZENINY, VÝROČÍ smutná i veselá, **NAROZENÍ DÍTĚTE, PODĚKOVÁNÍ**, to vše patří do společenského okénka, které však v Borovských listech dosud chybělo. Rádi bychom to napravili a dali lidem v obci příležitost připomenout si nějakou událost a výročí společně.

V řadě zpravodajů v okolí podobná rubrika vychází a lidé jejím prostřednictvím popřejí mamince či tatínkovi k jubileu, manžel/manželka zavzpomíná na svého zesnulého partnera, rodiče se pochlubí narozením dítěte. To vše může v rubrice být, a třeba i s fotografií. Zveřejnění je zdarma. Máte-li zájem, pište nám na redakcni.rada.hb@gmail.com nebo se zastavte na úřadu městyse osobně.

VOJTÍŠEK NEJEDLÝ se narodil 15. února 2019. Blahopřejeme celé rodině a Vojtíškovi přejeme, ať je zdravý a rodičům dělá jen samou radost.

ZUBNÍ POHOTOVOST KVĚTEN 2019

1.- 4.5. NEOBSAZENO

5.5. Ciubrei Dumitru , Haberská 450, Ledec nad Sázavou, tel: 569 721 553

8., 11. - 12.5. NEOBSAZENO

18. - 19.5. Kotrbová Věra , Dobrovského 2023, Havlíčkův Brod, tel: 569 422 741

25.- 26.5. Laštovičková Julie , Kalinovo náb. 605, Havlíčkův Brod, tel: 569 425 751

V případě, že je služba NEOBSAZENA, je možno využít zubní pohotovosti v okrese Jihlava - <https://www.nemji.cz/zubni-pohotovost-2013/d-5531>

Čistá Vysočina 2019. Foto: ZŠ

Plavání 3. a 4. třída. Foto: ZŠ

Devátáci v roli učitelů - slavíme 28. březen. Foto: ZŠ

I kluci umí upéct velikonočního beránka. Foto: ZŠ

Naši fotbalisté na velikonočním turnaji ve Velké Losenici uspěli. Foto: ZŠ

Zápas žáků proti Mírovce na domácím poli. Velký obdiv k obřímú nasazení hráčů! Foto: Linda Burianová

Osmáci zvládnou poskytnout první pomoc. Foto: ZŠ

Tradiční turistický výšlap za bledulemi. Foto: ZŠ

Prevence dětských úrazů. Foto: ZŠ

V Národním divadle se nám líbilo. Foto: ZŠ

Andulka, Anička a Kačenka se ve třídě Rybiček postaraly o velikonoční výzdobu. Foto: MŠ

Sedmáci a předškoláci v muzeu při setkání s pověstí Na Cikánce. Foto: MŠ

Školka si udělala pěkný výlet do Rodinného parku ROBINSON v Jihlavě. Foto: MŠ

Trpaslíci se učili poznávat exotická zvířata - takhle krásně si postavili ZOO. Foto: MŠ

Trpaslíci při velikonočním tvoření. Foto: MŠ

Velikonoční dílny. Foto: ZŠ